

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § lagen om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000 samt 16 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000 samt lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift ändras.

Privata arbetsgivares folkpensionsavgift har differentierats i tre avgiftsklasser beroende på avskrivningarna och beloppet av lönesumman. Det föreslås att folkpensionsavgiften i den lägsta avgiftsklassen för privata arbetsgivare sänks med 0,4 procentenheter från ingången av juli 2000. Den sänkta avgiften skulle utgöra 2,00 % av det lönebelopp på vilket förskottsinnehållning skall verkställas.

Det föreslås att sänkt avgift skall uppbäras hos sådana privata arbetsgivare vilkas i beskattningen fastställda årliga avskrivningar inte överstiger 300 000 mk eller vilkas avskrivningar överstiger 300 000 mk men ut-

gör mindre än 10 % av företagets lönebelopp. Enligt propositionen skall sänkningen även beröra sådana statliga affärsverk i den lägsta avgiftsklassen på vilka lagen om statens affärsverk tillämpas.

Arbetsgivares folkpensionsavgift betalas tillsammans med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift i form av arbetsgivares socialskyddsavgift. Storleken på arbetsgivares socialskyddsavgift fastställs genom förordning. För att den skall kunna fastställas genom förordning efter den nya grundlagens ikraftträdande, föreslås att ett detaljerat bemyndigande att utfärda förordning fogas till lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2000.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2000.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Enligt 3 § 2 mom. folkpensionslagen (347/1956) uppgår arbetsgivares folkpensionsavgift till 4,25 % av det lönebelopp på vilket förskottsinnehållning skall verkställas. Avgiften för arbetsgivare som bedriver affärsverksamhet uppgår till 4,75 %, om beloppet av de avskrivningar som görs från anskaffningsutgifterna för anläggningstillgångarna är större än 200 000 mk och samtidigt utgör minst 10 % och högst 30 % av lönebeloppet. Avgiften utgör emellertid 5,25 % av lönerna, om beloppet av avskrivningarna överstiger 200 000 mk och samtidigt överstiger 30 % av lönebeloppet.

Arbetsgivares folkpensionsavgift har i många år genom ettåriga lagar erlagts enligt ett lägre eller högre belopp än vad som bestäms i 3 § 2 mom. folkpensionslagen. Sedan 1982 har de privata och de offentliga arbetsgivarna betalat olika stor folkpensionsavgift. Från ingången av 1987 har gränsen för avskrivningarna genom ettåriga lagar höjts från 200 000 mk till 300 000 mk.

I 4 § lagen om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000 (1277/1999) ingår bestämmelser om folkpensionsavgiften för 2000. Privata arbetsgivares folkpensionsavgift är, beroende på avskrivningarna och lönebeloppet, 2,40, 4,00 eller 4,90 % av den lön på vilken förskottsinnehållning skall verkställas. Med privata arbetsgivare jämställs även sådana statliga affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/1987). I fråga om kommuner, samkommuner och kommunala affärsverk, den evangelisk-lutherska kyrkan, dess församlingar och kyrkliga samfundigheter samt ortodoxa kyrkosamfundet och dess församlingar är arbetsgivarens folkpensionsavgift 3,15 % av lönerna. Hos staten och dess inrättningar samt hos landskapet Åland utgör folkpensionsavgiften 3,95 % av lönerna år 2000.

Enligt regeringsprogrammet bereder sig regeringen under valperioden på lättnader om 10–11 miljarder mark när det gäller grunderna för inkomstskatten och socialförsäkringsavgifterna. En av social- och hälso-

vårdsministeriet tillsatt arbetsgrupp utförde sommaren 1999 den utredning av alternativen för att sänka och differentiera arbetsgivarnas avgifter som förutsattes i regeringsprogrammet. Arbetsgruppen ansåg att det mest ändamålsenliga sättet att genomföra en sänkning av arbetsgivarnas avgifter vore att sänka arbetsgivarnas folkpensionsavgift inom ramen för nuvarande differentiering. Sänkningen av privata arbetsgivares folkpensionsavgift skall enligt arbetsgruppens förslag beröra den lägsta avgiftsklassen. Härvid kommer sänkningen i första hand att beröra arbetskraftsintensiv produktion och arbetskraft med små inkomster. Folkpensionsfondens överskott gör det för sin del möjligt att sänka folkpensionsavgiften. Arbetsgruppen anser att avsikten bör vara att genomföra försäkringsprincipen när socialförsäkringen finansieras. Detta mål stöds av ett stegvis slopande av sådana arbetsgivaravgifter, som inte hör samman med arbete, inom ramen för de ekonomiska möjligheterna. I anslutning till höjningen av förvärvsinkomstvadraget föreslog arbetsgruppen också att folkpensionsavgifterna för arbetsgivare inom den offentliga sektorn skall sänkas. (Promemoria av arbetsgruppen som utrett en sänkning och differentiering av arbetsgivarnas avgifter. Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgruppspromemorior 1999:11)

Regeringen föreslår att den lägsta folkpensionsavgiften som uppbärs av privata arbetsgivare sänks med 0,4 procentenheter från ingången av juli 2000. Avgiften kommer att sjunka från 2,40 % till 2,00 % av de löner på vilka förskottsinnehållning skall verkställas. Den lägsta avgiften uppbärs hos privata arbetsgivare vilkas i beskattningen fastställda årliga avskrivningar inte överstiger 300 000 mk eller vilkas avskrivningar överstiger 300 000 mk men är mindre än 10 % av de lönebelopp som företaget betalar. Sänkningen kommer således i första hand att beröra små och arbetskraftsintensiva företag samt företag som betalar låga löner och av vilka största delen befinner sig i den lägsta avgiftsklassen.

Sänkningen kommer också att beröra sådana statliga affärsverk i den lägsta avgiftsklassen på vilka lagen om statens affärsverk tillämpas. I fråga om folkpensionsavgifterna

i avgiftsklass II och III för privata arbetsgivare föreslås inga ändringar. Enligt förslaget skall inte heller andra arbetsgivares folkpensionsavgifter ändras.

Sänkningen genomförs genom en ändring av 4 § lagen om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000. Lagen gäller till utgången av 2000.

Arbetsgivares socialskyddsavgift

Arbetsgivaren betalar inte arbetsgivares folkpensionsavgift och den i 1 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) avsedda arbetsgivares sjukförsäkringsavgift såsom separata avgifter utan i form av arbetsgivares socialskyddsavgift. Storleken på arbetsgivares socialskyddsavgift bestäms årligen i 1 § förordningen om arbetsgivares socialskyddsavgift (940/1978) efter att storleken på arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift särskilt har fastställts genom lag. Förordningen har tillkommit med stöd av 19 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift som innehåller ett allmänt bemyndigande att utfärda förordning angående verkställigheten av lagen.

Efter att den nya grundlagen trädde i kraft den 1 mars 2000 förutsätts att utfärdande av förordning skall grunda sig på ett specificerat bemyndigande i lag. Därför föreslås i 16 § 1 mom. lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift ett specificerat bemyndigande som ger rätt att bestämma om arbetsgivares socialskyddsavgift genom förordning av statsrådet. Förordningen utfärdas efter att storleken på arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift har fastställts genom lag. Dessutom föreslås att paragrafens 2 mom. ses över så att den förordning genom vilken fördelningen av inkomsterna av arbetsgivares socialskyddsavgifter bestäms skall utfärdas i form av en förordning av statsrådet.

2. Propositionens verkningar

En sänkning av privata arbetsgivares folkpensionsavgift i den lägsta avgiftsklassen med 0,4 procentenheter kommer att minska intäkterna av avgiften till Folkpensionsanstaltens folkpensionsfond med ca 500 miljoner mark på årsnivå. Det föreslås att sänk-

ningen genomförs från ingången av juli 2000. På grund av att avgifterna redovisas med en månads fördröjning kommer sänkta avgifter att inflyta till Folkpensionsanstalten för fem månader under år 2000. Avgiftsintäkterna till Folkpensionsanstaltens folkpensionsfond kommer att minska med ca 210 miljoner mark år 2000. De tillgångar som kan överföras från folkpensionsfonden till sjukförsäkringsfonden minskar med motsvarande belopp. Det underskott som uppkommer i sjukförsäkringsfonden på grund av detta skall täckas under den resterande delen av 2000 genom att det garantibelopp som staten betalar till sjukförsäkringsfonden ökas med sammanlagt 210 miljoner mark.

Sänkningen kommer i synnerhet att minska små och arbetskraftsintensiva företags arbetskraftskostnader. Även en stor del av de företag som betalar låga löner hör till den lägsta avgiftsklassen. Sänkningen kommer att beröra en stor del av de s.k. små och medelstora företagen.

Skillnaden mellan den folkpensionsavgift som uppbärs i den lägsta och den högsta avgiftsklassen växer med anledning av förslaget till 2,9 procentenheter. Till följd av differentieringen beräknas folkpensionsavgiften inbringa ca 1,7 miljarder mark år 2000.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har finansministeriet, Folkpensionsanstalten och Skattestyrelsen hörts.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2000 och avses bli behandlad i samband med den.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Den sänkta avgiften föreslås beröra löner som betalas från den 1 juli 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 4 § lagen om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 23 december 1999 om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000 (1277/1999) 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a som följer:

4 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Utan hinder av vad folkpensionslagen (347/1956) föreskriver om beloppet av och grunden för arbetsgivares folkpensionsavgift uppbärs arbetsgivares folkpensionsavgift på det sammanräknade beloppet av till en arbetstagare under 2000 utbetald sådan lön på vilken förskottsinnehållning skall verkställas och den del av i 77 § inkomstskattelagen avsedd arbetsinkomst utomlands som betalas i pengar. I den del av arbetsinkomst utomlands som betalas i pengar inräknas dock

inte av arbetsgivaren betalda ersättningar för kostnader som föranleds av arbetet till den del ersättningarna är skattefria enligt inkomstskattelagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Avgiften är följande:

- 1) hos privata arbetsgivare och hos sådana statliga affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk,
a) 2,00 procent,

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 16 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) 16 §, sådan den lyder i lagarna 613/1978 och 1278/1999, som följer:

16 §

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om arbetsgivares socialskyddsavgift efter att storleken på arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift särskilt har fastställts genom lag.

Genom förordning av statsrådet utfärdas även bestämmelser om hur stor del av de av

arbetsgivare betalda socialskyddsavgifterna som skall anses utgöra arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 19 maj 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

1.

Lag**om ändring av 4 § lagen om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 23 december 1999 om sjukförsäkringspremie, sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift för 2000 (1277/1999) 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a som följer:

Gällande lydelse

4 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Utan hinder av vad folkpensionslagen (347/1956) föreskriver om beloppet av och grunden för arbetsgivares folkpensionsavgift uppbärs arbetsgivares folkpensionsavgift på det sammanräknade beloppet av till en arbetstagare under 2000 utbetald sådan lön på vilken förskottsinnehållning skall verkställas och den del av i 77 § inkomstskattelagen avsedd arbetsinkomst utomlands som betalas i pengar. I den del av arbetsinkomst utomlands som betalas i pengar inräknas dock inte av arbetsgivaren betalda ersättningar för kostnader som föranleds av arbetet till den del ersättningarna är skattefria enligt inkomstskattelagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Avgiften är följande:

1) hos privata arbetsgivare och hos sådana statliga affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk,

a) 2,40 procent,

Föreslagen lydelse

4 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Utan hinder av vad folkpensionslagen (347/1956) föreskriver om beloppet av och grunden för arbetsgivares folkpensionsavgift uppbärs arbetsgivares folkpensionsavgift på det sammanräknade beloppet av till en arbetstagare under 2000 utbetald sådan lön på vilken förskottsinnehållning skall verkställas och den del av i 77 § inkomstskattelagen avsedd arbetsinkomst utomlands som betalas i pengar. I den del av arbetsinkomst utomlands som betalas i pengar inräknas dock inte av arbetsgivaren betalda ersättningar för kostnader som föranleds av arbetet till den del ersättningarna är skattefria enligt inkomstskattelagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Avgiften är följande:

1) hos privata arbetsgivare och hos sådana statliga affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk,

a) 2,00 procent,

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 16 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) 16 §, sådan den lyder i lagarna 613/1978 och 1278/1999, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §
(1 mom. upphävs)

Genom förordning utfärdas bestämmelser om hur stor del av de av arbetsgivare betalda socialskyddsavgifterna som skall anses utgöra arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

16 §
Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om arbetsgivares socialskyddsavgift efter att storleken på arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift särskilt har fastställts genom lag.

Genom förordning av statsrådet utfärdas även bestämmelser om hur stor del av de av arbetsgivare betalda socialskyddsavgifterna som skall anses utgöra arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

---

*Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.*
